

95
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Ουσ. II, 85/1970*

41
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

12 Δεκεμβρ. 1969 / 5 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... **Καρνιά**
 (παλαιότερον ὄνομα: **Τριτόβαν**), Ἐπαρχίας **Καρδίτσας**
 Νομοῦ ... **Καρδίτσας**.....
 2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Βαϊζιώτης**
 1. **Πακίδης** ἐπάγγελμα **Διδάκτορας**.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Καρνιά** **Καρδίτσας**
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. **Δέκα (10)**

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Αθανάσιος Παυλῆς τοῦ**
Γεωργίου.....

ἡλικία... **93**... γραμματικαὶ γνώσεις... **Β' Δημοτυ-**
κου.....

τόπος καταγωγῆς **Μεσοβοῦνιον**
Μουζακίου - ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

β) **Ὁρίως Μαυραντζῆς** ἐτῶν **68**, **Διδάκτορας**
Καρνιά ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ - ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; **Δέν υπάρχει διαφορὰ.**

Ἡ ἀγροτικὴ περιοχὴ εἶναι ὅλη.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; **Πάντα ἐξωτερικῶς καὶ ἰδιαί-**

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....

Ἀνέκον... εἰς φυσικὰ πρόσωπα

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον
 του; **Διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του**

**καὶ μετὰ θάνατον τῶν δίδει εἰς τὸ κτῆνον
 τέκνων του.**

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

φίεθλοχοῦν καὶ εἰς γεωργίαν καὶ κτηνοτρο-

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ..... *Ναί* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οικογένειάν των ; .....

Δέν ὑπάρχει γαιοκτῆμα (τοῖ-

ς τικτούχου) .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Δέν ὑπάρχει τοιοῦτος .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρῆμα).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσιμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Δέν ἐχρηθίμ. ο. π. ο. τοῦ κ. το. ἐργά-
ται .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

Ναί .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

Ἐπὶ μόνον μόνον εἰς Μουφάκιον .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

Ἐπὶ μόνον μόνον ὡς ἐργάται .....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με ζωϊκὴν κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων ὡς καὶ με φυτικὴν (καῖες) διαποταχόμενοι χλόης (τριφυλλιοῦ καὶ λαθουριοῦ) .....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .. 1900 καὶ 1930 καὶ ἐν ταῦταις

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. Σιδηροῦν ἄροτρον ἐκρη-
βινοποιήθη τὸ πρῶτον τὸ 1950 γεωργικαὶ μηχαναὶ δὲν ὑπάρχον

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖας κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .. τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἦτο μονόφτερον. Ἡ προμήθεια αὐτοῦ ἐγένετο ἀπὸ τὸ γε-
γυμένον ἐς Μουσάκιον παζάρι ἑκατον Σάββατα

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

- 1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

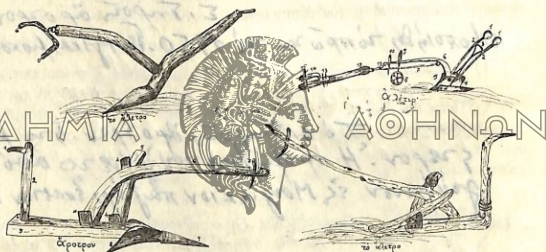
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. Δὲν ὑπάρχει
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... Δὲν ὑπάρχει .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δεν ὑπάρχει*

5) Μηχανή ἀλωνισμού ... *Δεν ὑπάρχει* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *Ὁ παλιός γεωργὸς ἤξερε. Ἐάν τις δὲν ἤξερε τὸ κατεσκεύαζε, δὲ ἄλλος εἰς πηγάην κή. Πάντως τὸ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ χωρίον.* .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.....

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

Ξυλίνης σπάθης

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ἦτο καὶ

αἰρετάδα

εἶναι φέρι. οὐ μόνον κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀρότρου ἐχρηθίσαντο οὐ μόνον τὰ ἔργαλεῖα: σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφαί

πριόνι

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.

ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρηστέοντο αὐτὰ πρὶν τὴν
βόας. Τὴν αὖτε χρησίμους οὖντα βόας καὶ ἡμίονοι*

- β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; .....

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Καὶ πρὶν καὶ τὴν αὖτε ἐκρηστέοντο διὰ τὸ ζῶα.

ζυγός ἀπὸ αἰδερένια ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ καροῦ.

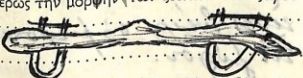
ζεύμα

ζεύμα

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιεῦ-
λια κλπ.). .....

*Τὰ λουριά ἢ τὰ ζεύματα αὐτὰ
λούρα καὶ τὰ πιεῦλια*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. ....

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). .....

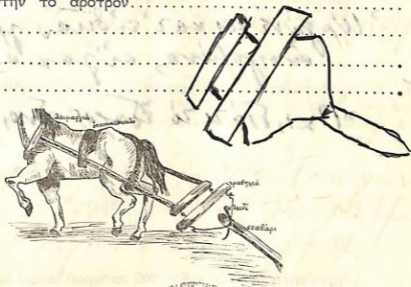
*Ὁ κρίκος λέγεται κλειδί καὶ
γίνεται αὐτὸ κέδρον*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Δὲν γίνεται

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύμιον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Μὲ 4 ζεύματα

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε πρὶν ἢ συνιθῇ εἰς τὸν τόπον σας. *καὶ πρὶν καὶ σήμερον ὄργωνε ὁ ἴδιος κτλ. ἢ ἄλλος ἄλλος εἰς σήμερον.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

τοποθετοῦν τὰ εἰσώματα καὶ δεῖ μέναι τὸ ἄροτρον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

δεν εἰσέρχονται εἰς τὴν ἄροτρα.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....

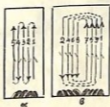
Μετὰ τοῦ ὁποίου τοποθετοῦν μέναι εἰς τὰ κέρατα.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἡ μένεται κατ'εὐθείαν γραμμὴν με
...ανοιγομένας αὐλακας...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Ἡ ὀ.χ.ι, διότι τὰ ἔδοξας εἶναι ὁ ρευστόν.

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριές, ντάμες, στασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ μένεται καὶ γίνεται ἀκόμη με...

...ὁπορίες, ὁπορίων, ὁπορίων, ὁπορίων...
...ὁπορίων, ὁπορίων, ὁπορίων, ὁπορίων...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; .....

Ἡ ὁπορία ἐχωρίζετο με αὐλακίδαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Ὁποία δὲν εἶχε ἡμεῖς καὶ χρησιμεύει...

τὸν ἔδοξε καὶ ὁπότε ἀκόμη με ὁπότε...

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

Ἡ διάνοιξις ἐγένετο εὐθεία...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ...

Ἀὐτῶν τῶν μικρῶν καὶ ἄγρων χωράφων ἐγένετο χρῆσις ἐνδεύς ὀργώματος.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Ἐγένοντο καὶ γίνονται δύο ἑνα τὸν ὀκτώβριον καὶ ἑνα τὸν Νοέμβριον. Πέρι τοῦ διβόλῃς ὀργῶμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπατήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τότε δὲ ἐκαστοὶ σποδοῦν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπτουσι, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπειδὴ δὲ εἶχον πολλὰ χωράφια, οὐδέποτε ἐπέβην καὶ ἀγρανάπτης.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἐνὰ ὄργωμα, δημητριακῶν τὸ φθινόπωρον καὶ τοῖσι τοῖς εἰδῶσι τῶν ἁρπύων*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ἐχει β. τὴν ἀκρὴν*

τὸ βακί μέ τὸν σπόρον καὶ β. ἡ β. τὸ τράϊβον (τρων β. α.) καὶ ὁ π. φ. ν. εἰ

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

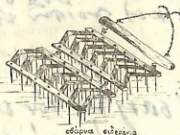
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μὲ ξύζινον ράβδον ποὺ ἐξέρχεται
ἐξ ὧρα

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Μ. εἰς τὴν ὄργωσιν γίνεται 100-150 πέλους μὲ ξύζινον σβάρνισμα.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδαν, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μὲ τσαπί (καρμὰ)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Ἐργαζομένησαν καὶ χρησιμοποιοῦν τὰ
τόαπτα (καρμάδες) .....

καρμάς

τόαπα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

Τὸν ζευγολάτην τὸ βοηθοὺν αἱ ἐργασίαι
τοί .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Τὰ ἰδιόα, τὰ ὁσπρία ἐκαλλιεργεῖτο καὶ

διὰ τὴν σπορὰν. Ἐγένετο ἀναζήτηση πρὸς
ἐκατον εἶδος .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Τὰ παλαιὰ καὶ

χωράφια .....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἑσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Ἐκπέρνουντο καὶ σπέρνουντο ἢ μάζαν

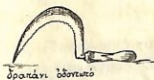
ἐκπέρνουντο καὶ φυτεύονται εἰς αὐλάκια .....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεία θερισμοῦ.

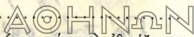
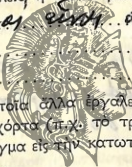
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 Ἐθερίσαντο με δρεπάνι

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ἦσαν καὶ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή. (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο καὶ γινώσκω ὅτι

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ....

Ἡ χειρολαβὴ τοῦ ἦτο ξύλινη

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *Τὰ ἔργαζον ἀπὸ τοῦ μου-
λάκιον ἐποίησε* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Ὁ θερίτης ἐφίεντο διὰ δρεπανίου
ἐν τῷ ὀσπρίῳ δὲ ἐκρίβυνε* .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν πῆσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Ἐθερίσαντο καὶ θερίσαντο καὶ
τὰ δρεπάνια εἰς τὸ ὕψος τοῦ 10 τοῦ μέγρου* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *Ὁ δὲ στάχυς ποῦ μένον ἔμενον ὅλντες* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Ὁ δὲ δὲ θερίτης τὰ στα-
χέα ἐπὶ τὸν χερόβολα καί μετὰ
ἐκείνην τὰ δρεπάνια* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *Ἐποσθέτη δὲ χερόβολα καὶ ἐκείνην
ἀγκυρία. Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρί-
σκοιτο πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν ὅμοιως* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

Ὁμοίως καὶ ἐδῶ ἀγκαλιές καλοῦνται

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ; .....

Ἐθρίζον ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καθ' ἑκά-
στα δικά του. Ἐν κατὰ δὲν ποῖον
τὸ νὰ τὸ θερίσῃ ἐπείνε ἐργάζων.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή : εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ονομαστολογίαν) .....

Με ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα καὶ
βελτιωμένην ἐργασίαν φαγητόν.
(ψῶμί)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Δὲν ἔφερον τίποτε εἰς χεῖρας, ἀλλὰ
εἰς τὴν μέσσην, καὶ ἔφερον παντοφύλια
καθ' ὅσον τὴν διόρκειαν τοῦ δε-
ρι. β. β. β.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ὁ δὲ δεξιὸς προοχῶν ἐδίδετο ὡς πρὸς τὸν
δεξιόθεν Μόρον τῶν Κυριακῶν δὲν εὐγράφων

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν κλέμνα
τραγουδία. Θερίσουν καὶ φῆ. Ἰσὶ
ζεφῆρι.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

Ἐδῶ δὲν εὐθὺς δείχνει καὶ τὸ πορο-
μοιον.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἡμέρας μετὰ τὸν θερισμόν. Τὰ
δεμάτια παρέμειναν εἰς τὸ χωράφι
5-10 ἡμέρας.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Οἱ στάχυς ἐδένοντο σὶ δερμάτια
ἀπὸ τῶν σχοινίων. Ἐδένοντο με
ἐνὰ μακρὴν σχοινίον. Ἐάν, ἢ το
ζυρόν, τὸν ἔβρεχον καὶ ἐγένετο
μοσχαρὸς. Οὐδεὶς ἐργαλεῖον ἐ-
χρησιμοποιοῦν κατὰ τὸ δερμά-
τιασμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; ...

Ἀπὸ τῶν μετὰ τὸ δέσιμον τῶν χερσὶν
ἐκ δερματιῶν, συνεκεντρώνοντο ὅσα μα-
κρὰ δερμάτια εἰς μίαν ἢ δύο, ὅσων
εἴδη δὲ ἔχοντα κυκλικὰν.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Οἱ πατατοὶ δὲ ἐνδύονται. Ἀρὰ
τὸ γινώσκοντες πατατοὶ ἔχον ἢ κορυφίσματα.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Κατὰ φύσιν Μάρτιον γίνεται
τὸ φύτευμα.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. Παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.....

Η εξαγωγή τῶν φρυγῶν ἐγένετο καὶ
γίνεται μετ' τὸ ἄροτρον (κοφριά).....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μετ' ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐστὶν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

Η διατροφή τῶν ζώων ἐσυνεθίζετο μετ' ξηρὰ
χόρτα. Τὸ κοροκοφί, ἐγένετο ὡς κορὸς
καὶ ἀκοροκοφί καὶ ξήρανσις. Η ξήρανσις
ἐγένετο ἐν ἀφύρῳ, ὑπόφωτον καὶ θυμωρῶν

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μετ' ποῖον ἐργαλεῖον, (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). ... μετ' τὸ δρέπανον καὶ κόβων

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Ὁ θεὸς ἐβράχυνεν καὶ ἀφένει ἐ-
δείο ἐς δεξιὰ καὶ μετὰ χεῖρα...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετέβρισον καὶ εὐδοίαν ἐν τῷ
ἀγῶνι... ἐστὶ τῶν... ἰδίου...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν; ἢ παρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

Καθεὶς ἐκ θεμωνιά... Ὁχι...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρά εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἀγῶνι διὰ τὸν
ἀγῶνι... τῶν... δημητριακῶν...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; ....

Ὁπου εὐρίσκειται τὸ χωράφι τοῦ
καθεαυτοῦ, ἐκεῖ ἢ τοῦ καὶ τὸ ἀγῶνι...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

καὶ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἐκ τῶν γειτόνων τῶν βαρύνων
ἐξέτων μόνον τὴν μετὰ κατὰ τὸν τρόπον

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀ. π. 1^η / Ιου-
λίου μέχρι 15^{ης} Αἰγίου του .....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Εἶχον καὶ ἔχον δύο αἰθ. ἀγωνιῶν :
τὸ χωματάλωνο καὶ τὸ πετράλωνο

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

ἔχον ἐν καθαρὸν τοῦ ἀγωνιστοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ χωματάλωνο διὰ μείγμα-
τος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων .....

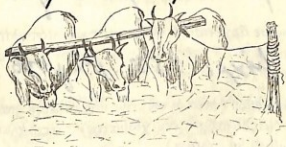
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ὁχι... Δὲν εἶχον ὠρισμένην ἡμέραν
καὶ ὥραν .....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἐγένετο δὲ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐκείνου
τοῦ κυκλικῶς ἐκείνου ὁδὸν γύρω
ἀπὸ τῶν ἀγνῶτων ζῶν.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρουλούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρω», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἐγένετο δὲ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐκείνου
τοῦ κυκλικῶς ἐκείνου ὁδὸν γύρω
ἀπὸ τῶν ἀγνῶτων ζῶν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην; ; .....

Ἡ μέρα ἀρχίζει ἀπὸ τὴν 6 π.μ. καὶ ἀφαιρῶμεν τὸν χρόνον τοῦ ἡλίου, διὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἡλίου ἐπὶ τὴν ἡμέραν ἀφαιρῶμεν.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Χρησιμοποιοῦν τὸ δικούλι καὶ τὸ ξύλον π.μ. καὶ τὸ ὅποιον ὀνομάζου καρποζοῖ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους; ; .....

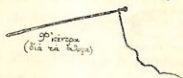
Ὁ γεωργὸς ρίπτει τοὺς ἀκόπους ἐντὸς τοῦ ἀλώνι. μὲ τὴν χεῖρα του.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλυνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (*Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

Ἐκρημαστοῖαν τὴν κέντρα καὶ τὸ δουρί. Ἡ κέντρα ἦτο ξυλινὴ μῆκος 2 μέτρων καὶ τὸ δουρί αὐτὸ δὲ μῆκος 1 μέτρον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Πέμεται ἀγῶνι. π.χ. ἐν α. ἀγῶνι. ἢ β. ἀγῶνι. α. Τὸ ποτὶ τρία ἀγῶνι α

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Πέμεται μετὰ τὸν

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ (δικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰς καὶ ἀγωνιστὰς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰς καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

ὁ καθὲς ἀγῶνι καὶ ἀγῶνι. α. ἰδικά του

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Δέν. ὑπῆρχον ἔργα. μετὰ ἀγῶνι. α. οἱ

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

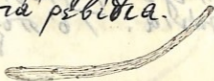
Δέν. ὑπῆρχε κόπανος

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).

Ἐξ ηὐχρητοῦ τοῦ κοπάνου τὸν
κόπανον, τὸν ὀπίθον ἀνταρῶνα ἐξαιρέτο ἕξο
διὰ τὴν φακὴν καὶ τὰ ρεβίθια.

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπύλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ εὐροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Ἡ πόλις ἢ οἱ μισοὶ καὶ ἡ γῆ τοῦ
τοῦ ποταμοῦ...

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο διὰ τὰ ἀν-
χυρῆς δὲ καρπὸς καὶ ἐγένετο με-
ζῆρμα κόσμετον ἐπὶ ζύζον.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Δὲν ἐτραγουδοῦντο οὐτε εἰς τὸ
ἀλώνισμα, οὐτε εἰς τὸ κοπάνισμα

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ὀλυνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποίος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Δὲν ὑπάρχει ἀλυνιστικὴ μηχανή.
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ὀλυνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὰ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Π. ἐγενετο μεζόν. Τὸ ἐργαλεῖον
τὸ ὅσον ἐκρηδισθεῖται διὰ τὸ
μεζέμα γέγετο δικούρι.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

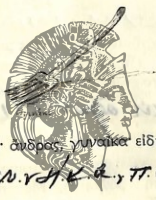
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο θυρὸς ἔχει ἐπ' αὐτῆς ἐπὶ κεφαλῆς. Δέν καρ-
φώνεται ὑποὶ τῶν ποδῶν ἐπὶ τὸν σωρόν.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ δίκουζι καὶ μὲ τὸ φυτάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρας ἢ γυναῖκα, παραγωγῇ.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ χονδρὰς καὶ χονδράκιον. Ἀποχω-
ρίζεται ἀπὸ τὸν καρπὸν μὲ τὸ
δύκουζι ἐπὶ τὸν ἀέρα.
Δέν γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

Δέν γίνεται δεύτερον ἐξω-
 νισμός.

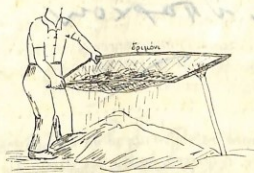
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ
 ἀνέμου.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Καὶ πρὶν καὶ μετὰ χρησιμοποιοῦν τὸ
δι.ρ. μὲν.ι. 3. κὸ.κ.ι.ν. 3. δι.ρ. μὲν.ι. ....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ .....

Σχηματίζεται εἰς σωρόν μετὰ πύλον
τὴν κορυφὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀφ' οὗτος
μετὰ ἐρσὶν εἰς ἀσπασμὸν .....

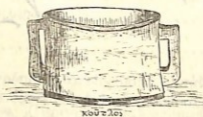
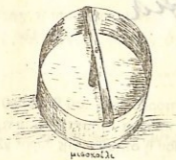
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Δὲν ὑπάρχουν .....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ἐδίδον μόνον εἰς τὸν ἀγρὸν 162 λίτρα
Μέγιστον δοχεῖον, κατασκευασμένον
.....κουβέτι.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀγωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Ἐπὶ τῶν μόνον το ἀγωνιάτικο.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

Ἀποθηκεύετο το ἀγρὸν 162 λίτρα δοχεῖα κατασκευασμένα ἀπὸ πᾶρα.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .....

Μενεξέρεω εἰς ἀκνῶντα

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸ σθῆνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δὲν γίνεται πλεκτὴ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Ὁ ὁδὲ ποτε ἐπὶ τῆς ἐξέθιμον
γιὰ τὸ ἀναμμα τῆς φωτιάς*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

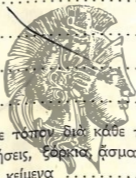
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταὶ, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.....
 .....
 .....
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
 .....
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή γεφυριού βίος από μαρτυρία
Καρνάγ Καρδίτσας.

Κ.Λ. Έρωτ. Θεσσ. II, 85 / 1970

-1-

Τα γεφυρικά κτήματα από το 1920

Πίστα ήταν τα κτήματα, τα
όποια έκαλλιέργουν μόνον και μόνον
διά τα δημητριακά και πρόβατα του
αράβοιων (καδαφιοκίου).

Πάντα έκαλλιέργουν τα ίδια, διότι
δεν είχαν άλλα. Σήμερα όμως έχουν
περιώτερα με τα ευχέρωδες του Έκαφο

Ο πατέρας διατηρεί την περιουσία του
και μόνον όταν περνάει την διδαχά το
μικρότερο του παιδι, ή το παιδί που τον
και τα φυ, δηλαδή την εργασία μέχρι των
δέναντων του.

Οι κάτοικοι άρχισαν να είναι ευφρόνη
και την κτηνοτροφία. Τους γεφυρικά
δεν έφταναν. Τα χωράφια τα έκαλλιέρ-
γουνταν μόνον των, γιατί ήταν δίχα.

Για εργασία έπαιρναν μόνον από την
πληροσύναν κυρίως τον Μουφάκι
Έπαιρναν αποκλειστικά για εργασία.

Τα χωράφια τα έζηναν με φυ-
ικάν κύβρον (αίγοπροβάτων) και με φυ-
ικάν, την οποία έκαταφον για να

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

και εχρησιμοποιηθησαν για
πρωτη φορά το 1930. Στην αρχή το έρ-
οτρον ήτο ζιζιγιο και κατά το έτος 1950 έ-
χρησιμοποιούνταν και οιδερένιο. Τετρικαίμη
χαναί δεν έωδρχουν.

Το οιδερένιο έροτρο ήτο μονός στρον
και το έωροφυθενοντο από το Μουφάκι
και φέζιουα εις το παφάρ, που έγινε το
κάθε Σάββατον.

Ούτε τρακέρ έωδρχει, ούτε οδριονική μηχανή,
αλλά και ούτε δροίμα ως και άδωνιθκού.
Έωδρχον έδω άνδρες που κατεκαταφον
το ζιζιγιον έροτρον και εις αυτών έως
γιναν εκείνοι που δεν ήζωσαν, άδου ως
έωδρχωνται.

Τό υνί του ζιζιγιον έροτρον ήτο και
είναι μις μορφής διά την έροτρια-
αδον όζων των ειδών των χωραφιών, το
δε σχήμα της εωάδης ήτο ζιζιγιον έρδς μέ-
γναι μέχρι θήμερον.

Διά την κατωθενήν του έροτρον,
έχρησιμοποιούνταν τα έξής εργαζία:
οκεπαρί, πριόνι, άρίδα και έζιφοφαί.
Για το ζιζιγιον έχρησιμοποιούντο

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

βίον βόδια, τῶν αὖτις χρησιμοποιοῦ-
σαι ἄλλα καὶ ἡμίονοι (μυζάρια).

Πάντες ἐκ χρησιμοποιοῦσαν διὰ φωτῶν.
Εἰς τὸν φωτὸν ἔδωκεν δύο χοιρῖα ζῆν
καὶ κατὰ προτίμωσιν αὐτῶν Πούκα ποὺ ἔ-
χον γερὰ.

Ὁ κτήκερ ποὺ ἔβαλεν εἰς τὸν φωτὸν καὶ βάλεν
ἀνὸμα μέχρι εἰς κερὸν ἔγινε το αὐτὸ κέρρον
καὶ γέμει κρεῖδι, γιὰ τὸ κρεῖδι να
πρὸς τὰ βόδια καὶ τὸν ἡμίονον
τὰ σίγουν.

Τὸ φατρίον γίνεταί με καὶ φατρίον.
Τὸ χοιρῖον τὸ ἄρμεν πάντες οἱ δὲ κτή-
κες. Εἰς δὲ ἔχε φωτὸν, ἔπειτα ἄλλον τὸ
αὐτὸ τὸ ὄρμεν καὶ τὸν ἡμίονον.

Ὁ φατρίον κατεδίδει τὰ φατρίονα φωτὸν
με ὅσον τὸ αὐτὸ κέρρον εἰς τὰ κέρρα
τῶν βόδιων.

Τὸ χοιρῖον ὀρμενται κατὰ αἰσκιῶν.
Εἰς δὲ τὸ μέρος εἶναι ὀρενόν, ὅσον δὲ
ὀρμενται μετὰ τὸ χοιρῖον, ὅσον τὸ
μετὰ κέρρα.

Διὰ τὴν βίον ἐν τῷ ἀνταρκτικῷ ἐγ-
γὼ καὶ ἡμίονοι δύο ὀρμενται. Ἐν αὖ τῶν

8
AKAΔHMIA

AOHNΩN

Ἰκτωρίον καὶ δεύτερον τὸν Νοτίον.

ἔχουν τὸ γεγόμενον διδωδία.

Κηπηρικὰ πρὶν δὲν ἔκαζ, εἰσῆλθον.

Πῆγοι τὰ ὕδατα καὶ τὰ ἀγρόφυτα αὐτῶν
τὸ ἱερὸν.

Ἄγαντες οὐδέποτε εἶχον. Διὰ τὰ
δυναμικά ἔκαμνον δύο ὄρμημα τὸς
τόπον ἐν τῇ κηπηρικῇ ἑνὶ ὄρμημα
τὴν ἀνοιξίαν.

Ὁ γεωργὸς τοποθετεῖ τὸν σπόρον εἰς τὸ
βακί καὶ αὐτὸ ἔχει βάσις εἰς τὸν χρόνον
φύαισθαι καὶ σπέρναι μετὰ τὴν
τοῦ.

Τὴν γόνυ, τὸ χῆμα καὶ ριφιδία ποὶ ἔκαζ
γόνυ εἰς τὸ ἐν τῇ ἑαυτῶν μετὰ τὴν
γόνυ ράβδον ποὶ ἔχεται ζῆλον.

Ὅτε γὰρ αὐτὸ ὄρμημα γινέται ἰσοπέδω
οἱ τοῦ χωραξίου μετὰ τὴν ὄρμημα.

Τὸ φενογάμιν ἐβουλόσαν καὶ οἱ ἄλλοι
ποὶ οἰκογενεῖς.

Τὰ ποικίλα χυράγια ἔκαζ, εἰσῆλθον
οὐκ ὡς διὰ τὸ φῶς τῆς γῆς.

Τὰ μύκητα ἐκ νεύου εἰς αἰσάκια με-
κρά.

AKADEMIA

ΑΘΗΝΩΝ

Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Καί πρὶν καὶ τῶρα ὁ δεριδὸς τῶν δημωπριακῶν γίνεται μετὰ τὸ δρεπάνι, ἡ δὲ γεμία του εἶναι ὁδοντωτή. Ἡ χειροζαβὴ του ἦτο ζυγίον. Τὰ δρεπάνια τὰ ὑπόραφον ἀπὸ τῶν κυφόσσοι τοῦ Μαυρακίου. Τὰ ὄσπρια τὰ ἐξερρίωνον.

— Θεριδὸς τῶν δημωπριακῶν
Τὰ δημωπριακὰ ἐδρίσαντο μετὰ τὸ δρεπάνι ἐν τῷ ἔτος τῶν 10 ἐπὶ τοῦ τῶν τῶν μέγρου ἀπὸ τῆς γῆς. Οἱ σάχνη ἀπὸ μένου ἐπὶ γῆς, γίνονται φάνες.

Κατὰ τὸν δεριδὸν ὁ ἴδιος ὁ δεριδὸς ποσόνει τοὺς σάχνη ἐστὶ τὸ πον χερόβοζα καὶ μετὰ τὰ κάρνη δερμάνα.

Ὁ δεριδὸς ἀποκόψει 6-7 χερόβοζα τὰ κάρνη ἀγκαζιά καὶ μετὰ τὰ δένει ἐν δερμάνα. Ἡ κεραζαὶ τῶν σάχνων ἐπρίσκοντο πρὸς τὴν αὐτὴν δειδύμεν.

Θεριδεὶ ἦδεν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

Ὁ καθένας ἐδρίφει τὰ ἰδικά του, εἰς δὲ κάποιος δὲν ἠδύνατο τὰ τὸ δεριδὸν ἢ εἶχε σιζαῖ ἐπαρκε ἐργάζων.

Ἐργηρῶντο ὁ ἐργάτης ἐστὶ χροῖμασι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καὶ ἔρπον καὶ φερτὸν, τὸ ὅποτον ἐκα-
 γέτω «χαρὶ»

Ὅταν ἔδρι, φορ, εἰ τὰ χεῖρα δὲν ἔξρον
 εἴποα τὸ προσζακτικόν, εἰ τὴν μέν
 τιν ὄρωσ ἔξρον ζυνόρια διὰ τὰ μὴ κον-
 ρά φωνται.

Εἰργάσαντο κατ' ὄζον τὴν ἐλδοφάδα χερὶς
 προκαταγγήψα καὶ βόνον τὴν κυριακὴν ἀνε-
 παύοντο.

Κατὰ τὸν περιόριον αὐτὸν ἔγινετο καὶ μετὰ
 συγκορ, πρὶν εἰς φορὴν ἔτραγονδούσαν
 καὶ ἐξέτακα φαρμάδια. ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ δεξιόσφιμα ἔγινετο ἀφ' ὧσιν μετὰ
 τὸν περιόριον καὶ τὰ δεξιόσφιμα παρέμενον
 εἰς τὸ χυρὰ, 5 ἕως 10 ἡμέρας.

Τὰ δεξιόσφιμα ἔδοντο αὐτὸ τὸν παραμυθὸν
 ἢ τὸν ἐργέτην μετὰ ἑνα μακρὴν ὁδὸν
 διὰ ὁδὸν. Ἐάν ἦτο ζερός, τὸν ἔβρεχον
 καὶ ἐφασγάκων.

Κατὰ τὸ δεξιόσφιμα δὲν ἔχρησιμολο-
 οῦσαν κανένα ἐργασίον.

Ὅσα τὰ δεξιόσφιμα καὶ ἔσφινταν μετὰ
 ἢ δύο μετὰ δεξιόσφιμα δὲ ὁχνητὰ
 κυκλικόν, ἔπαιφα πρὸς ἀγῶνιστον.

AKAΔHMIA

AOHNΩN

Συγκομὴ τῶν γυμνῶν.

Ἡ κορμιέρεια τῆς παλαιᾶς γίνετο ὅτε εἰς πορὺ παλαιὰ, διότι καὶ οἱ πρὸ ἡθικιστῆς ἐνδεδιόουνται. Ὁπωδιότε ἐκαρτερήθη πρὸ τοῦ 1840. Τὸ γυμνασιὸν τῆς παλαιᾶς γίνετο κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα.

Τὸ βράδιον τῆς παλαιᾶς μὲν τὰν καὶ γίνετο μετὰ τὸ πρῶτον, διηγοῦν τὸν κορμιέρειαν.

Συγκομὴ τοῦ βατοῦ.

Ἡ διαφορά τῶν φύων ἐκτενέστερον μετὰ τὸν χρόνον. Τὸ κορμιέρειαν γίνετο καὶ ἀποδομένη μετὰ τὸν χρόνον.

Πορὺ ἐκαρτερήθη τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὀπίσθιον πορὺ χρόνον. Τὰ κορμιέρειαν αὐτὰ ἐκτενέστερον ἐκτενέστερον, ὁπωδιότε καὶ πρὸ παλαιᾶς ἐκτενέστερον.

Ὁ βατοῦ ἐκτενέστερον μετὰ τὸ πρῶτον, ἐν τῷ πρῶτον μετὰ τὸν χρόνον.

Ὁ βατοῦ ἀπὸ ἐκτενέστερον ἐκτενέστερον ἐκτενέστερον μετὰ τὸν χρόνον. Τὸ πρῶτον μετὰ τὸν χρόνον ἐκτενέστερον καὶ ἐκτενέστερον. Εἰς τὸν χρόνον ἐκτενέστερον, ἐκτενέστερον καὶ ἐκτενέστερον καὶ ἐκτενέστερον ἐκτενέστερον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ποδίζοντες τὸ πρῶτον. Ἡ δὲ αἰτία ἦτο γὰρ.

Γ. ΑΠΟΜΕΤΡΗΣΙΣ

Μετὰ τὸν ἀγώνιον τὰ δευτέρω μετρή-
σαντες εἰς τὸ ἀγώνιον ἵκανον πρὸς ἀγ-
νισκόν. Ἐκεῖ δὲ ἀγώνιον πρὸς τὸ ἔκδοτον δε-
φινιέμεθα. Τὸ δὲ πρὸς καθύπερθε το-
σοῦτον δὲν ὑπάρχει.

Διὰ τὸν ἀγνισκόν ἀν' ἑκάστην ὑπάρχει
ἀγώνιον. Τὸ ἀγώνιον ἐκδοτικὸν ἐκδοτικὸν πρὸς
τὸν καθύπερθε τὸν ἴδιον καὶ τὸν, διότι
τὸν καθύπερθε τὸν ἴδιον, ἡμεῖς οὐκ
τὸν δεφινιέμεθα ἢ τὸν ἀν' ἑκάστην ἀδύνατος,
ἢ τὸν προβλεψαμένη.

Τὸ ἀγώνιον πρὸς τὸν καθύπερθε ἀνίσταται
ἐκ μίαν οὐκ ὀκνηρὸν, ἀλλὰ καὶ δύο ἢ τρεῖς
ἢ καὶ περισσοτέρων οὐκ ὀκνηρὸν εἶχον ἕνα ἀγώνιον.
Ὅταν οὕτως εἰς πρῶτον, μόνον τὴν βάν καὶ
ἀνδρῶν ἐλάσαν ἐκδοτικόν, ποῖος τὸ ἀγώνιον
ἐκ πρῶτον καὶ ποῖος δευτέρως καὶ.

Ὁ ἀγνισκός πρὸς τὸν καθύπερθε τὸν ἴδιον
πρὸς τὸν καθύπερθε τὸν 1^{ον} / οὐκ ὀκνηρὸν καὶ
ἐκδοτικὸν τὸν 15^{ον} ἀγνισκόν.

Εἶχον καὶ ἔχον δύο εἶδη ἀγνισκῶν:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ χωματόγυνω, με δάπεδον ἀπὸ χῶμα
καὶ τὸ παράγων με δάπεδον ἀπὸ πλάκε.
Τὸ χωματόγυνω καὶ εἰς τὸν ἄνω ἔχει
νιθὸς ἑκατέρωθεν με ἐπέδωκιν μετ-
ρωτὸς κόπρον βοῶν (βουνιές) καὶ ἄχυρον.
Κατὰ τὴν προστοφειδίαν τὸ ἀγνιστὸν δὲ
εἶχον ὅσοι τὴν ἰδίαν ἔφεραν καὶ ὕψην.
Κατὰ τὸν ἀγνιστὸν ἔδωκεν τὰ δεμάτια
καὶ τὰ ἐνοστέριον τὸ ἀγνιστὸν μετὰ
τὴν μέσην ὑπὸνχε ἐκείνην οὐρανὸν,
ὅσον τὰ σιγὰρ ἔχει δάφνη ἐπαγοῦσαν τὰ
σταχτὰ περισφύμενα ἰσσοὶ καὶ ἰσσοί
καὶ τὰ ἔριον.

Τὰ ἔργα φέρονται εἰς τὸ ἀγνιστὸν μετὰ
ἀπὸ ὁμοῦ δέμας εἰς τὸν γαυρὸν τὴν.
Ὁ ἀγνιστὸς τὸν δεμάτια καὶ ἀρχίζει πρὸς
πρῶτον, μετὰ ὁ γαυρὸς ἀρχίζει τὸ ἔργον καὶ
μετὰ τὴν δὲ εἰς τὸν ἄνω καὶ
μετὰ ἑκείνου τὸν ἔργον διὰ τὸ ἀρχίζει πρὸς
χαροῦμενος τὸ κοπτοκόν, ἀλλὰ διεκτε-
δικὸν ἔργον τὸν.

Ἀγνιστικὰ ἔργα εἶναι ἔχον τὸ δικαίον
καὶ τὸ γαυρὸν (κοπτοκόν). Τοῖς ἀπὸ τὸν
στάχυν σπῆρα εἰς τὸ ἀγνιστὸν ὁ γαυρὸς με

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

τὰ χέρια τῶν.

Διὰ τὴν ὁμοιοτητα καὶ τὸ κέντρο τῶν βύων
ἐκπορεύονται οὖσαν τὴν ἀκέντρα, καὶ τὴν
ζυγίαν βύκους 2 μέτρων καὶ τὸ (βουρί), αὐτὸ
ὁρῶν βύων βύκους ἐνός μέτρου.

Η ἐργασία τοῦ ἀγωνιστοῦ εἶναι, ἐκζητήσιμος,
ἐνδοξὸν εἶναι, ἐκζητήσιμος βραχίον εἶναι, τοῦ
ἀγωνιστοῦ γένεσις «ἀγωνία». Δεῖν εἶναι
ὁπως πολεμὴ βελόνα καὶ με βυκοζῶν
ὁ ἔχει τὰ περιβόλαια ἐκτελεζαμένη,
οἱ ἀγωνιστὲς εἰσὶν ἐκτελεζαμένη
Καὶ πολεμὸς ἀγωνιστὴς τὰ ἰδιόκατον.
Πολεμὸς τὸν πολεμὸν, ἀπὸ μετὰ ἀγωνιστοῦ δὲ
ἐκτελεζαμένη.

- Διὰ τῶν φακῶν καὶ τὰ ρεβίδια ἔχον-
οφιοποιούσαν καθὺς καὶ σήμερον, ἵνα ζῆ-
γινε κόπον οὐκ ποὶ τὸ ὄνομα φανέσκειται
ζυγοῦ. Κατὰ τὸ ἀγνῶσθαι δὲν ἔχον
δοῦναι τραυήλια, ὥς γιὰ τὸ ἔργον ἦτο
κοπαστικόν. Ἀγνῶσθαι γὰρ δὲν ἔχον
ὅτι καὶ τῆρα.

Пикриновая

Οι οργανισμοί είναι διαφορετικοί «μικροί»
Το έργο είναι, το όποιο έχουν διαφορετικό

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

διὰ τὸ μέγεθος γίνεται δικούγι.
Ὁ κυρὸς ἔχει ἑστῆς ἐπίσης κε. Δὲν
ἐκάρφονον ἵστανε ἐπὶ τὸν κυρὸν.
Τὸ ἀνέκλιον γίνεται μετὰ τὸ δικούγι καί
μετὰ τὸ καρπογόν.

Πιχίτις πορτοφύλλοι εἰναι ἄνδρες ἢ γυναῖκες.
Τὰ χονδρά ἑστῆς τῶν στεγνόντων, ὁνομα-
ζονται «χονδράχια», καὶ ἀποχρη-
στικῶς ἀπὸ τὸν καρπὸν μετὰ τὸ ἀνέκλιον
εἰς τὸν ἀέρα. Διὸ τὸν ἀνέκλιον δὲν
γίνεται.

Εάν ποτε γὰρ χονδρά ἑστῆς, τότε
χρησιμοποιοῦν τὸ δερμὶν ἢ κόκκινον, ἢ
δριφτόν. Μόλις ἐπὶ τῆς δ' ἐκδοῦς, φα-
νερὸν ἐπὶ τῆς ἐκδοῦς, κόκκινον ἐστῆς. Γιατὰ
εἰναι ἐκδοῦς καὶ μετὰ μετὰ γέρ-
ει εἰς ἀποδόξιν.

Εάν δ' ἀνέκλιον ἢ τὸ μέγεθος τοῦ ἑστῆς
καρπὸν, ἀνάδοχα μετὰ τὸν ἐκδοῦς τὸν,
μετὰ εἰς τὸν δόχον, τὸ δ' οὖν
ἐστῆς «κουβέτις»

Διὸ τὸν ἀπὸ τὸ ἀνέκλιον ἀπὸ τῆς
εἰς. Μόλις ἐάν καὶ ἢ δὲ τὸν ἐ-
κδοῦς καὶ εἰς τὸν ποτὶ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ἡ καρπὸς ἀνοδοῦ καὶ ἐν ἐξίχνυ δαχτυ-
 α, τὰ δακτυα ἐξέχοντο «ἐπιπάρια».
 Τὸ ἄκρον μετὰ φέρει ἐν ἄκρῳ.
 Ἡ διαδοχὴ τῶν ἀνοδῶν ἐγένετο καὶ γένετο
 μετὰ τὸ ἐξίχνυ.

Δ' ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Τὸ ἐνδοκὸν τῶν οὐδὲ ποτε ἐσθλόν
 καὶ οὐδὲ τιμὰ ἀφίχεται.

Δὲν ἀρετὴν ποτε φωνεῖς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ δὲ αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῶν ἀνοδῶν ἀπὸ τῶν
 Ἰθακῶν Γεωργίου Πασιδῶν, γεννῶν
 ἡλικίας 93 ἐτῶν, γραμματικὴν φωνὴν
 Β' Δημοτικῆς. Ἐγενήθη ἐν Ἀργιδέῳ,
 ἡπανδρεῖς ἐν Μεσοβοῦντιον καὶ ἀπὸ τὸ
 ἔως 1960 κατοικεῖ ἐν Κερνῶν.

[Βασίλειος Χ. Πακίδης, διδάσκαλος]

Ἡ συζυγὴ αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ 12-12-1969
 ἔως 5-1-1970.